

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In quo hæreses & mores Pelagij contra naturæ humanæ sanitatem,
ægritudinem & medicinam ex S. Augustino recensentur ac refutantur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

9. De duplici electione gratiae & meritoru[m]: Et quomodo illae duae simul
consista[n]t.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13650

aeterna praedestinatio, sic de singulis Pelagiani statuunt.

Vocationem hominum peccatorum ad praedictam baptismi gratiam per fidem accipiendam dicunt esse gratuitam. *Gratius vocat ad salutem*, inquit Pelagius. Et, *agnitio* (veritatis) non ex merito est, sed ex Domnica veritate scilicet gratis praedicata. Sed cum ab eis ratio extorquetur, cur his non illis Christi annuncietur Euangelium, & ita quaedam inter homines discretio fiat mox totum ex humanarum voluntatum diversitate suspendunt. *Quos praeservit credituros*, inquit idem, *hos vocavit, aut certe discretio non in persona sed in tempore est*, quod scilicet certis quidem temporibus, sed non certa & singulari, at communi vocatione homines vocantur per praedicationem ut credant, hoc fit ideo quia tunc eos Deus praeservit esse credituros. Ex quo patet nullam eos agnoscere peculiarem benevolentiam, seu ut scripturae vocant propositum Dei, secundum quod unum alio praetermissio vel integras etiam nationes neglectis alijs ad salutem advocet: sed hanc discretionem volunt ex aliquo diversitatis ab hominibus datae & unum ab alijs discernentis praevisione contingere, sive hoc opus aliquod bonum, sive etiam minora peccata esse dicantur. Nam Pelagius non veretur eos vasa misericordiae appellare, qui digni erant misericordia, quia & minora commiserant & graviter fuerant afflicti. Hinc est quod vocationem secundum propositum, cuius Apostolus meminit non illam esse volunt quae fit secundum propositum vocantis & eligentis Dei: sed ut etiam ab Augustino observatum est, ita secundum propositum vocari putant quibus Deus omnia cooperetur in bonum, ut propositum hominis intelligatur, quod propositum tanquam bonum meritum sequatur misericordia vocantis Dei.

Quamquam & alio modo Dei propositum exponere solent. Nam posteaquam Deus sua vocatione homines ad salutem per fidem accipiendam invitaverit, dicunt in cuiusque esse libera voluntate velle vel nolle credere, quam credula vel incredula voluntatis ex hominis libertate profiliens motum sua statim retributio consequatur. Crementibus enim

A gratis peccata sua per baptismi gratiam iniqua justificatione remittuntur, incredulis retinentur. In hoc ergo consistere propositum Dei, quod cum totus mundus transgressione legis data deliquisset, Deus ex sua bonitate proposuerat iterum iustos facere homines per baptismum & peccatorum remissionem, idque gratis nullis operibus legis quam praevicari fuerant vel laboriosa poenitentia praecedentibus, sic tamen ut in filium deberent credere accipiendae justificationis autorem. Nam illud Apostoli: *Quam promisit Deus ante* in Epist. ad tempora secularia, sic exponit Pelagius: *Ante omnia tempora apud se proposuit per filium salvare credentes*. Et in illud ad Timotheum: *Non secundum opera nostra, sed secundum propositum suum: quo, inquit Pelagius, proposuit nos gratis salvare per Christum*. Et expressius ad Romanos propositum secundum quod vocati sunt sancti, dicit esse, secundum quod proposuit sola fide salvare quos praeservat esse credituros. Hanc autem saluationem intelligit fieri per justificationem quam baptismus & remissio peccatorum tribuit. Nam sententiam suam de vocatione & justificatione in summam conferens: *Quos, inquit, praeservit credituros hos vocavit, vocatio autem volentes colligit non invitos, ergo vocantur per praedicationem ut credant, credentes iustificentur per baptismum, glorificentur in virtutibus gratiarum*. Quod autem fides illa ex sola hominis libertate expectari debeat, interpositis verbis significat: *Vocatio autem volentes colligit non invitos*. Phrasis enim illa Pelagianorum est, qua fidem ita volunt ex hominis solius voluntate suspendere, ut per Dei gratiam nullo modo fiat ex invito volens, ut supra suis locis declaratum est.

Hoc autem propositum salvandi per fidem non volunt antiquis fuisse temporibus, sed tunc solummodo mundo esse revelatum, cum iam lex propter peccandi consuetudinem non amplius servaretur. Tunc, inquit Pelagius, *instituitur constitutum suum salvandi credentes per fidem, quando praeservat factum esse omnem mundum a iustitia diversum*. Nam antea non erat opus illo iustificandi proposito, cum homines perfecta legis observatione salvarentur.

Hoc autem propositum salvandi per fidem non volunt antiquis fuisse temporibus, sed tunc solummodo mundo esse revelatum, cum iam lex propter peccandi consuetudinem non amplius servaretur. Tunc, inquit Pelagius, *instituitur constitutum suum salvandi credentes per fidem, quando praeservat factum esse omnem mundum a iustitia diversum*. Nam antea non erat opus illo iustificandi proposito, cum homines perfecta legis observatione salvarentur.

Hoc autem propositum salvandi per fidem non volunt antiquis fuisse temporibus, sed tunc solummodo mundo esse revelatum, cum iam lex propter peccandi consuetudinem non amplius servaretur. Tunc, inquit Pelagius, *instituitur constitutum suum salvandi credentes per fidem, quando praeservat factum esse omnem mundum a iustitia diversum*. Nam antea non erat opus illo iustificandi proposito, cum homines perfecta legis observatione salvarentur.

De duplici electione gratiae & meritorum: & quomodo illae duae simul consistant.

CAPVT NONVM.

EX hoc ergo fonte fluit etiam duplex illa inter Pelagianos electio, una meritorum, alia gratiae sive fidei. Electio meritorum est, qua quis ad salutem eligitur ex meritis operum quibus lex & mandata custodiuntur. Electio gratiae, qua quis gratis per fidem eligitur ad salutem, ut supra explicatum est. Pelagius: *Electio gratiae sicut est, sicut opera electio legis*. Et eandem oppo-

sitionem duarum electionum ad salutem sive iustitiam indicans: *Idem, inquit, Israel non est consecutus iustitiam, quia eam non ex fide quaerebat, (credendo scilicet ut iustificaretur peccatorum remissione per Christum) sed ex solis operibus legis se iustificari putabat, cum maxime legis mandata contemneret*. Hoc est ut Iulianus magister explicans alicubi dicit, *Contemnebant dona Christi velut sibi non necessaria, quod veniam daret*.

Pelag. in Comment. c. 8. ad Rom. n. 49. Inc. 1. ad Tit. n. 3.

In c. 8. ad Rom. n. 52.

Ibid.

In Comment. c. 9. Rom. n. 31. Ad Rom. 8.

Lib. 2. ad Boet. c. 10.

In c. 2. ad Timoth. n. 20

In c. 2. ad Timoth. n. 20

In c. 3. ad Rom. n. 49

Ibid. n. 52

In c. 1. ad Tit. n. 5. c. 6.

Lib. 6. cont. Iul. c. 73.

daret illo peccatis, quæ ipsi legi admonitione vitassent, putantes scilicet se Christi remissione non indigere, quia totius legis præcepta compleverant. Nam hæc superbâ persuasione delusi, cum Christus venit, inquit Pelagius, *salvare eos à peccatis suis non crediderunt, & ideo Israël non est consecutus iustitiam. Quem sensum luculentissimè tradit Pelagius in caput decimum ad Romanos. Sic ergo patet electionem meritòrum propriam fuisse superioris temporis, sub Lege Moysis; electionem gratiæ posterioris, quo gentes ad salutem gratis accipiendam invitati sunt. Nequaquam tamen hanc electionem gratiæ ita gratis fieri apud Pelagianos putes, ut nihil omninò meriti antecedit. Nam huiusmodi gratiæ electioni, quæ Catholicæ Ecclesiæ propria est, ita capitaliter inimici sunt, ut nec electionem quidem esse aut cogitari posse credant nisi eligendi aliqua diversitate ex se data discernantur. Ceterum quæ electio, inquit Pelagius, ubi nulla diversitas meritorum? Et exponens propositum voluntatis Dei qua operatur omnia: Omnium, inquit, horum causa voluntas Dei: quam rationabilem esse non dubi un est. Nempe quia non cæco scilicet modo discernit & eligit homines, sed rationem invenit, meritum scilicet saltem fidei cur unus alteri præferatur. Et in illud: Tu sile stas, idem dicit: Non enim Deus personam acciperet & illos sine causa progeret. Siquidem unum alteri eligendo anteferre nisi in ipsis qui eliguntur discretionis illius substractio, personarum acceptionem esse non dubitant. Quod usque adeò inter Pelagianos constitutum est, ut Iulianus nihil aliud iustitiam esse definiat, nisi virtutem qua fingitur diligenter officio, ad restituendum sua unicuique sine fraude sine gratia. Qua iustitiæ lancee declarant alibi Deum gentibus ac Iudæis iustum fuisse: Reclent, inquit, cuique suum sine fraude, sine gratia, hoc est sine cuiusquam acceptione persona quod exprimit nomen gratia in definitione iustitia. Ecce expressam sine ambagibus, gratiam nihil omninò supponentem in hominibus diversitatis, & acceptionem personarum unum idemque esse Pelagianis. Ex quo fit ut ibidem magnis disputandi viribus asserat nihil à Deo erga Iudæos & gentes esse actum gratis, sed utriusque populi voluntates sive bonas sive malas fuisse trutinatas. Generalis quippe illorum ut supra diximus ac definita sententia est: Deum adiuvare unicuiusque bonum propositum, non tamen reluctanti studium virtutis immittere, quia personarum acceptio non est apud Deum.*

Quod igitur tam pertinaciter asserunt meritum omnis electionis, & tamen electionem quandam gratiæ seu gratuitam prædicant, ita concilianda sunt: Quod gratis velint hominem eligi ad iustitiam seu peccatorum remissionem, quia peccatori nulla legis, quam præ-

In c. II. Rom. n. 14.

Vide n. 3.

In c. II. Rom. n. 11.

In c. I. Ephes. n. 25.

In c. II. Rom. n. 37.

Lib. 1. oper. imperf. f. 29.

Col. 184.

Lib. 2. ad Bonif. c. 6.

varicatus est, vel laboriosa pœnitentiæ operâ proferenti per baptismum datur. si tamen voluerit Christo Salvatore sua voluntate credere. Hæc enim opera, non fidem, propriè merita Pelagiani esse docuerunt. quæ distinctio ex Apolloto perperam intellecto sumpta est ubi dicit: *ei qui non operatur, credenti autem in eum qui iustificat impium, reputatur fides eius ad iustitiam secundum propositum gratiæ Dei.* Et ubi electionem gratiæ explicat: *Si gratia iam non ex operibus.* Non dicit, inquit Augustinus, Pelagianam formando objectionem, quod non sit ex fide. Hæc enim loca sic intelligenda credunt, ut electio ad iustificationem gratis fieri censetur, quia sine apparatu operum legis veluti meritorum fiat, quantumcumque ex fide fiat: *Iustificati gratis,* ait Pelagius, quia, sine illa operum actione per baptismum, quod omnibus gratis donavit. Et alibi: *Ignorantes quod Deus ex sola fide iustificat & iustos se ex legis operibus quam non custodierunt esse putantes, noluerunt se remissioni subijcere ne peccatores fuisse viderentur.* De quo gratiæ iustificationis intellecta alibi latius disertum est.

Quamvis igitur isto sensu gentes gratis ad iustificationem electas velint, cum tamen illa ratio gratiæ, & gratiæ iustificationis ad amulsum expenditur, inveniuntur alio merito tenuiore totam gratiæ electionem evertere. Nullam enim prorsus electionem ad iustitiam fieri volunt, nisi, si non opera legis, saltem ipsa præcedat hominis fides: fides inquam non quam Deus occulta sua gratia operetur, sed quæ Pelagiano sensu ex sola hominis libertate prædicationem admittentis oriatur. Nam electos Dei explicans Pelagius: *quos Deus elegit credentes,* inquit. Et fidem electorum Dei vocat, quæ credentes electi sunt.

Quam quidem electionem sicut in tempore propter fidem fieri volunt, ita in aternitate propter fidei præscientiam. *Jacob & Esau Doctore Pelagio fidei sunt apud Deum merito separati, ut propositum Dei de eligendis bonis & resutandis malis etiam in præsentem maneret. Ita ergo & nunc, inquit, quos præservit de gentibus credituros elegit, & ex Israël reiecit incredulos. Item: præsentia Dei non prædicat peccatores si converti voluerint, nempe sua humana voluntate; quia Deus, ut ibidem, non facit alios bonos, alios malos, hoc enim humani operis esse putat. Et alio in loco, Elegit nos, inquit, Deus videns paratos ad credendum sicut & alibi recumbenti viro adædoni Theof. n. 21. revelatum est. Et rursum: illam plebem non respulit, quam præservit esse credituram. Nullam enim misericordiam homini à Deo decerni superbissimi isti volunt, nisi ex meriti alicujus præscientia. Nam illam Dei sententiam: *Misereror cuius misereror;* recto sensu sic intelligi docet; *Illius misereror quem præservi posse misericordiam promereri, ut iam tunc illius sim misereror.**

Quid